

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 1Svk/56/2022
Identifikačné číslo spisu: 6020200011
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:6020200011.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX P., právne zastúpená JUDr. Alenou Babišovou, advokátkou, AK so sídlom Pestovateľská 2682/18, 974 09 Banská Bystrica, proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy, so sídlom Nám. L. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica, za účasti ďalšieho účastníka konania: Národná diaľničná spoločnosť, a.s., so sídlom Dúbravecká cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 75S/17/2021-507 zo dňa 30. marca 2022, takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie na správnom súde

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 98 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) žalobu žalobkyne odmietol.

2. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že pod sp. zn. 75S/17/2021 od 08.02.2021 (správne má byť od 18.02.2021 č. 1. 360 spisu) správny súd vedie konanie o žalobe žalobkyne, ktorá bola podaná dňa 10.01.2020 osobne do podateľne Krajského súdu v Banskej Bystrici (zapísaná pod sp. zn. 23S/3/2020). Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“), ktorým podľa § 13 ods.1 zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení

niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 282/2015 Z. z.“) boli na návrh stavebníka (investora) Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. verejnoprospešnej líniovej stavby „R2 Kriváň-Lovinobaňa, Tomášovce“ vyvlastnené pre trvalý záber pozemkové nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne v k.ú. P. o celkovej výmere 928,2778 m², a to v časti výroku o určení výšky náhrady za vyvlastnenie podľa § 13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z., ktorým bola určená vyvlastňovacia náhrada vo výške 5 133,38 eur. Žalobkyňa zároveň poukázala na to, že voči predmetnému rozhodnutiu podala odvolanie, o ktorom rozhodlo Ministerstvo dopravy a výstavby SR rozhodnutím č. 34020/2019/SV/99285 zo dňa 02.12.2019, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené rozhodnutie žalovaného. Uviedla, že žalobu podáva v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z. z. v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14.12.2019. Na výzvu súdu na odstránenie väd žaloby právna zástupkyňa žalobkyne oznámila, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného Okresného úradu Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SP zo dňa 09.08.2019 bolo doručené 23.08.2019. Tiež súdu oznámila, že žalovanými sú: 1. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy so sídlom v Banskej Bystrici a 2. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia výstavby so sídlom v Bratislave.

3. Pod sp. zn. 77S/1/2021 (predtým nesprávne pod 75S/29/2020) správny súd od 22.12.2020 vedie konanie o žalobe žalobkyne, ktorá bola podaná dňa 10.01.2020 na Krajskom súde v Bratislave (v spise sa nenachádza konkrétna obálka, z ktorej by vyplývalo, že bola podaná poštou a taktiež sa na žalobe nenachádza pečiatka podateľne o jej osobnom podaní). Žaloba bola z dôvodu miestnej nepríslušnosti postúpená uznesením na tunajší súd dňa 28.04.2020. Žalobkyňa sa podanou správnu žalobou domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného Ministerstva dopravy a výstavby SR č. 34020/2019/SV/99285 zo dňa 02.12.2019, ktorým bolo zamietnuté odvolanie a potvrdené rozhodnutie Okresného úradu Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019, ktorým boli vyvlastnené pre trvalý záber pozemkové nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne v k.ú. P. o celkovej výmere 928,2778 m² za vyvlastňovaciu náhradu 5 133,38 eur.

4. Ďalej krajský súd uviedol, že porovnaním oboch žalôb (obe podané v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení) mal preukázať:

Vo veci 75S/17/2021 žalobkyňa žiada súdny prieskum prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy, a to len v časti výroku o vyvlastňovacej náhrade.

Vo veci 77S/1/2021 sa žalobkyňa domáha preskúmania druhostupňového rozhodnutia Ministerstva dopravy a výstavby SR, ktoré rozhodovalo o odvolaní žalobkyne (smerujúcom aj proti výroku podľa § 13 ods. 3 zákona č. 252/2015 Z. z., o ktorom žalovaný ako celku rozhodol) a v petite sa domáha zrušenia taktiež prvostupňového rozhodnutia.

5. Poukázal na to, že žalobkyňa v oboch žalobách uplatňuje rovnaké námietky týkajúce sa nesprávnosti určenia všeobecnej hodnoty pozemkov a výšky vyvlastňovacej náhrady, nesprávnosti postupu prvostupňového orgánu spočívajúcom v nezohľadnení predložených znaleckých posudkov ako dôkazov, poukázala na nesprávnosti použitého znaleckého posudku znalca W.. T. T., nedodržanie základných zásad správneho konania (body 4 až 13 a body 15 až 23).

6. Krajský súd ďalej poukázal na to, že v správnej žalobe sp. zn. 77S/1/2021 okrem uvedeného namieta aj to, že druhostupňový orgán sa nevysporiadal dostatočne s odvolacími námietkami žalobkyne, tiež dodatočne predloženým znaleckým posudkom v odvolacom konaní ZP č. 43/2019 znalkyne W.. J. Y., ktorý si dala žalobkyňa vyhotoviť po vydaní prvostupňového rozhodnutia o vyvlastnení (v žalobe 75S/17/2021 to žalobkyňa namietala až v replike), že sa nezaoberal odvolacími námietkami, ktoré sa týkali predpojatosti zamestnancov prvostupňového orgánu, ktoré uplatnila v rámci odvolania (body 23 až 25).

7. Podľa názoru krajského súdu z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňou boli uplatnené v žalobe 77S/1/2021 rovnaké žalobné námietky týkajúce sa prvostupňového rozhodnutia, ako v neskôr začatom konaní sp. zn. 75S/17/2021, a preto existuje prekážka začatého konania, ako negatívna procesná

podmienka konania. Súdny prieskum vo veci 77S/1/2021 (ako širší) v sebe subsumuje aj súdny prieskum v zmysle žaloby vo veci 75S/17/2021.

8. Z vyjadrenia právnej zástupkyne žalobkyne na pojednávaní vo veci 77S/1/2021 dňa 30.03.2022 vyplynulo, že namieta nesplnenie zákonných podmienok na vyvlastnenie podľa § 2 ods.1 písm. c) a písm. d) zákona č. 282/2015 Z. z. teda, že vyvlastnenie nebolo uskutočnené za primeranú náhradu, tiež že nebolo preukázané, že cieľ vyvlastnenia nebolo možné dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom. Uvedené vždy súvisí s výrokom o náhrade za vyvlastnenie. Právna zástupkyňa žalobkyne na tomto pojednávaní zdôraznila, že nenamieta, čo do účelu vyvlastnenia ako takého.

9. Správny súd má za to, že obidvoma žalobami sa žalobkyňa domáha ochrany pred nezákonnosťou spôsobenou rozhodnutím o náhrade za vyvlastnenie. Žalobkyňa neuplatnila námietky čo do rozhodnutia o skutočnostiach taxatívne uvedených pod písmenami a) až g) ustanovenia § 13 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z. z., ani v administratívnom (odvolacom) konaní, keď nesúhlasila len s náhradou za vyvlastnenie a s postupom orgánu verejnej správy pri dokazovaní ohľadom určenia primeranej náhrady, ktorá jej patrí (§ 4 ods.1 zákona č. 282/2015 Z. z.), zisťovania všeobecnej hodnoty pozemkov podľa znaleckého posudku (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 282/2015 Z. z.), ktorá je podkladom na určenie náhrady (§ 4 ods.3 zákona č. 282/2015 Z. z.), ako aj s postupom pred prijatím záveru, že cieľ vyvlastnenia nebolo možné dosiahnuť dohodou, pričom tvrdila, že došlo k porušeniu základných zásad správneho konania, ako aj to, že rozhodovali zaujatí zamestnanci úradu (len v žalobe 77S/1/2021).

10. V tejto súvislosti súd poukázal na skutočnosť, že akékoľvek pochybnosti o povahe žaloby žalobkyne 77S/17/2021 boli rozptýlené rozhodnutím kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR, ktorý v uznesení sp. zn. 1KO/13/2020 zo dňa 25.11.2020 ustálil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy, a teda ochrany subjektívneho práva v súvislosti s vydaním rozhodnutia žalovaného ako orgánu verejnej správy a prvostupňového správneho orgánu vo veci vyvlastnenia a určenia vyvlastňovacej náhrady, a teda sa v danom prípade nejedná o žalobu podľa § 137 CSP, ktorou by sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že priznaná náhrada je neprimerane nízka a priznal jej vyššiu náhradu za vyvlastnenie, ... bod 13.

11. Ďalej krajský súd dôvodil tým, že aj vo vyvlastňovacom konaní sa uplatňuje zásada dvojnásťročného konania. Z ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z. z. jednoznačne vyplýva prípustnosť odvolania aj proti výroku podľa § 13 ods. 3 (podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona č. 282/2015 Z. z.; výrokmi o náhrade za vyvlastnenie vyvlastňovací orgán určí primeranú náhradu za vyvlastnenie, ktorá prislúcha jednotlivým vyvlastneným a určí lehotu podľa § 6 ods. 1, 2 alebo ods. 3 a spôsob jej zaplatenia, ak nedôjde medzi vyvlastniteľom a vyvlastňovaným k dohode o náhrade za vyvlastnenie, vyvlastňovací úrad určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote pozemkov alebo stavby, alebo všeobecnej hodnote práva zodpovedajúceho vecnému bremenu na základe znaleckého posudku [§ 9 ods.2 písm. f)]; s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného bez prerušenia konania na súd), podanie ktorého však nemá odkladný účinok. Právna úprava sleduje eliminovať zdržiavanie realizácie verejnoprospešných stavieb, pokiaľ zostala z pohľadu vyvlastnených sporná len otázka náhrady za vyvlastnenie. Náhradu za vyvlastnenie poskytne vyvlastniteľ jednorazovo, a to spôsobom určeným v rozhodnutí a v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak (§ 6 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z. z.). V danom prípade bola žalobkyni poskytnutá náhrada vo výške 5 133,38 eur dňa 17.10.2020. Teda otázka náhrady za vyvlastnenie má samostatný právny režim. V zmysle zákona č. 282/2015 Z. z. žalobkyni ako vyvlastnenej patrí primeraná náhrada, ktorou je všeobecná hodnota pozemkov určená znaleckým posudkom, s požiadavkou na vyššiu náhradu bola žalobkyňa odkázaná na súd. Pokiaľ by bolo vyvlastnenie ako také zrušené, má vyvlastniteľ nárok na vrátenie poskytnutej náhrady a v prípade sporu o tomto nároku a o jeho výške by rozhodoval súd v zmysle ustanovenia § 17 ods. 7 zákona č. 282/2015 Z. z.

12. Odvolací orgán Ministerstvo dopravy a výstavby SR posudzoval v odvolacom konaní aj odvolacie dôvody čo do výrokov § 13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z. Postupoval správne, rešpektujúc základné zásady správneho konania. Keďže zo žiadneho ustanovenia zákona č. 282/2015 Z. z., ktorý nadobudol

účinnosť 01.07.2016 (rovnako ako zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý už nepozná rozhodovanie správnych orgánov o odvolaniach proti neprávoplatným rozhodnutiam orgánov verejnej správy), ani zo Správneho poriadku nevyplýva, že by odvolanie nebolo proti rozhodnutiu v tejto časti prípustné. Zákon iba upravuje, že podanie odvolania v takomto prípade nemá odkladný účinok.

13. Taktiež krajský súd uviedol, že v danom prípade prebehlo riadne odvolacie konanie proti prvostupňovému rozhodnutiu ako celku, teda proti výroku o vyvlastnení a aj proti výroku o náhrade za vyvlastnenie, a preto bolo namieste namietať proti rozhodnutiu Ministerstva dopravy a výstavby SR, k čomu aj došlo žalobou, o ktorej vedie správny súd konanie pod sp. zn. 77S/1/2021. Žaloba 75S/17/2021 nie je realizovaním odkázania žalobkyne domáhať sa vyššej náhrady na súde v zmysle § 13 ods. 3 písm. a) posledná veta, časť za bodkočiarkou, správny súd preto vedie dve konania na základe dvoch správnych žalôb v rovnakej veci. Niet žiadneho logického dôvodu, aby správny súd v dvoch samostatných konaniach, na základe dvoch správnych žalôb posudzoval tie isté žalobné body. Preto správny súd aplikujúc § 98 ods. 1 písm. b) S.s.p. žalobu sp. zn. 75S/17/2021 odmietol, o ktorej začalo konanie neskôr, nakoľko konanie sp. zn. 77S/1/2021 predstavuje prekážku ďalšieho postupu pre konanie sp. zn. 75S/17/2021. Poznamenáva sa pritom, že o žalobe sp. zn. 77S/1/2021 bolo rozhodnuté po jej prejednaní v rozsahu žalobných bodov na pojednávaní dňa 30.03.2022, keď žaloba bola ako nedôvodná zamietnutá, avšak konanie o nej ešte nie je právoplatne skončené, takže správny súd neodmietol žalobcu pre prekážku res iudicata (§ 98 ods.1 písm. a) S.s.p.), ale z dôvodu litispendencie.

14. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 170 písm. a) S.s.p. podľa výsledku konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak bola žaloba odmietnutá.

II. Konanie na kasačnom súde

15. Proti uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g) a j) S.s.p., nakoľko súd porušil v konaní a rozhodovaní zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci v dôsledku čoho bola žaloba nezákonne odmietnutá a navrhla, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 75S/17/2021-507 zo dňa 30.03.2022 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

16. Sťažovateľka uviedla, že na výzvu súdu na odstránenie väd žaloby označila ako žalovaných 1. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy a 2. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia výstavby. Jednalo sa však o zjavný omyl (technický preklep), nakoľko MDV SR v žiadnom prípade nemohlo byť žalované za rozhodnutie č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019, ktoré nie je jeho rozhodnutím, ale je rozhodnutím prvostupňovým patriacim do kompetencie prvostupňového správneho súdnictva. Žalovaným je teda jednoznačne len Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy ako je to správne uvedené v samotnej žalobe v konaní sp. zn. 75S/17/2021.

17. Sťažovateľka ďalej uviedla, že z petitu samotnej žaloby síce vyplýva, že sa domáha preskúmania zákonnosti prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy a to len v časti výroku o vyvlastňovacej náhrade, avšak z celej žaloby ako takej a tiež dokumentov v spisových materiáloch vyplýva, že sťažovateľka v žalobe poukazuje na protizákonnosť vyvlastňovacieho konania ako celku počas celého jeho procesu (porušovanie Ústavy SR, Listiny základných práv a slobôd, porušovanie ustanovení zákona č. 282/2015 Z. z. a zákona č. 71/1967 Zb. a ďalších právnych noriem).

18. V tejto súvislosti dôvodila tým, že námietka protizákonného priebehu celého procesu vyvlastňovacieho konania má „vyššiu právnu silu“ ako len námietka voči výške náhrady za vyvlastnenie. Protizákonný postup vyvlastniteľa (bez pokusu o získanie majetku dohodou alebo iným spôsobom) bol vyvlastňovacím orgánom (nielen v tomto prípade) akceptovaný. Preto je právne nevyhnutné, aby sa veľmi dôsledne a do hĺbky preskúmal postup vyvlastňovacieho konania aj konkrétne na prvom stupni. Preskúmanie v rámci konania sp. zn. 77S/1/2021 je prioritne zamerané na

činnosť druhostupňového odvolacieho orgánu, nie na bazálne zákonnej povinnosti a postupy vyplývajúce z legislatívy, ktorých výkon je realizovaný na prvom stupni správneho konania pri vyvlastňovacom konaní. Sťažovateľka sa teda nestotožňuje s tvrdením správneho súdu, že súdny prieskum vo veci 77S/1/2021 (ako širší) v sebe subsumuje aj súdny prieskum vo veci 75S/17/2021.

19. V konaní vo veci sp. zn. 77S/1/2021 sa prioritne preskúmava a posudzuje rozhodnutie druhostupňového orgánu, ktorý jediný je v danej veci žalovanou stranou. Prvostupňový orgán Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy vo veci 77S/1/2021 žalovanou stranou nie je.

20. Sťažovateľka poukázala na zákonné dôvody prekážky litispendencie a to totožnosť sporových strán a predmetu konania. V prípade sporu 75S/17/2021 sú sporové strany sťažovateľka a Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy, kým vo veci sp. zn. 77S/1/2021 sú sporové strany žalobkyňa a Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia výstavby. Sporové strany teda nie sú totožné. V prípade veci sp. zn. 75S/17/2021 je predmetom sporu zrušenie rozhodnutia OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019, ktoré vydal Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy, kým v prípade sp. zn. 77S/1/2021 je predmetom sporu prioritne zrušenie druhostupňového rozhodnutia č. 34020/2019/SV/99285 zo dňa 02.12.2019, ktoré vydalo Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o žalobné námietky týkajúce sa prvostupňového a druhostupňového konania tieto sú síce podobné (čo je logické, pretože ide o konania vo veci o odvolaní v tej istej veci), ale nie totožné.

21. Ďalej uviedla, že zmyslom žaloby v konaní sp. zn. 75S/17/2021 proti rozhodnutiu OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019, ktoré vydal Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy, je najmä poukázať na nezákonný priebeh vyvlastňovacieho konania v správnom konaní na Okresnom úrade Banská Bystrica a to na porušovanie ústavných práv, tiež základných ľudských práv žalobkyne zo strany správneho orgánu a na samotný postup správneho orgánu v rozpore so zákonom.

22. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti ďalší účastník uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojich predošlých ústnych vyjadrení ako i písomných predložených v konaní vedenom pod sp. zn. 75S/17/2021 na Krajskom súde v Banskej Bystrici. V plnom rozsahu sa stotožňuje s výrokom aj s odôvodnením uznesenia krajského súdu.

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) bez nariadenia pojednávania podľa § 455 S.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 S.s.p. zamietol.

24. Po preskúmaní veci kasačný súd uvádza, že predmetom kasačnej sťažnosti je uznesenie krajského súdu, ktorým krajský súd odmietol žalobu žalobkyne v zmysle § 98 ods. 1 písm. b) S.s.p., ktoré ustanovenie ako dôvod odmietnutia žaloby uvádza prekážku začatého konania (prekážka litispendencie). Jej podstatou je, že začaté správne súdne konanie bráni, aby o tej istej veci toho istého žalobcu prebiehalo na správnom súde iné konanie. Otázka litispendencie je tiež upravená v § 31 ods.5 S.s.p. a spolu s právnou úpravou uvedenou v ustanovení § 98 ods.1 písm. b) S.s.p. je výslovne spájaná s totožnosťou veci a totožnosťou žalobcu.

25. V tejto súvislosti kasačný súd dáva do pozornosti, že pod totožnosťou veci sa rozumie ten istý predmet prieskumu. Pod totožnosťou žalobcu sa myslí ten istý žalobca. Totožnosť žalobcu odlišuje litispendenciu v správnom súdnom procese od jej vymedzenia v § 159 CSP, ktoré sa viaže na totožnosť strán.

26. Sťažovateľka v kasačnej sťažnosti namietala, že z petitu samotnej žaloby síce vyplýva, že sa domáha preskúmania zákonnosti prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy a to len v časti výroku o vyvlastňovacej náhrade, avšak z celej žaloby ako takej a tiež z dokumentov založených v spisových materiáloch vyplýva, že sťažovateľka v žalobe poukazuje na protizákonnosť vyvlastňovacieho konania ako celku počas celého jeho procesu.

27. Pokiaľ sa jedná o uvedenú námietku sťažovateľky, kasačný súd uvádza, že táto nie je dôvodná a kasačný súd na ňu nemohol prihliadať. Je nepochybné, že sťažovateľka sa podanou žalobou, doručenou Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 10.01.2020, vedenou pod sp. zn. 75S/17/2021, domáhala preskúmania zákonnosti prvostupňového rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica, odboru výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019 vo výroku o určení vyvlastňovacej náhrady, v ktorej petite jednoznačne uviedla, že navrhuje, aby súd rozhodnutie zrušil podľa § 191 S.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uvedená vec bola zapísaná pod sp. zn. 75S/17/2021.

28. Tu kasačný súd poukazuje na znenie ustanovenia § 31 ods. 1 S.s.p., v zmysle ktorého je správne súdne konanie bezvýnimočne ovládané dispozičnou zásadou. To znamená, že sa môže začať jedine na základe podaného návrhu. Znenie ustanovenia § 31 ods. 3 S.s.p. vymedzuje náležitosti žaloby, ktoré sa skladajú zo všeobecných náležitostí podania a osobitných náležitostí podania, pričom všeobecnými náležitosťami podania v zmysle ustanovenia § 57 sú a) ktorému správne súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa sním sleduje a e) podpis. Zo žaloby musí byť tak jednoznačne zrejmé, čo je predmetom súdneho prieskumu a čoho sa žalobca domáha.

29. V uvedenej právnej veci je teda nad všetky pochybnosti zrejmé, že žalobkyňa sa podanou žalobou (sp. zn. 75S/17/2021) domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného (prvostupňového správneho orgánu) Okresného úradu Banská Bystrica, odboru výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019 vo výroku o určení vyvlastňovacej náhrady.

30. Súd bol tak viazaný uvedeným žalobným návrhom - petitom a nemohol v zmysle zákonnej úpravy rozhodovať nad jeho rámec a prihliadať na skutočnosti, ktoré vyplývali z celej žaloby ako i dokumentov založených v spisovom materiáli. Rozhodol by tak v rozpore so zákonnou úpravou. Uvedenú námietku tak považoval kasačný súd za právne irelevantnú a nespôsobilú dosiahnuť zrušenie uznesenia krajského súdu v danej právnej veci.

31. Následne kasačný súd poukazuje na to, že sťažovateľka sa v konaní sp. zn. 77S/1/2021 domáhala preskúmania zákonnosti druhostupňového rozhodnutia Ministerstva dopravy a výstavby SR č. 34020/2019/SV/99285 z 02.12.2019, ktoré rozhodovalo o odvolaní sťažovateľky proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy Okresného úradu Banská Bystrica, odboru výstavby a bytovej politiky, oddelenie štátnej stavebnej správy č. OU-BB-OVBP2-2019-002277:SD zo dňa 09.08.2019 (smerujúcom aj proti výroku podľa § 13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z., teda proti výroku o určení výšky vyvlastňovacej náhrady, o ktorom ako celku žalovaný rozhodol) a v petite sa domáhala zrušenia taktiež prvostupňového rozhodnutia.

32. Kasačný súd sa tak stotožňuje s názorom krajského súdu vysloveným v odôvodnení svojho rozhodnutia, že sťažovateľkou boli uplatnené v žalobe 77S/1/2021 rovnaké žalobné námietky (čo ani sťažovateľka v kasačnej sťažnosti nerozporovala) týkajúce sa aj prvostupňového rozhodnutia, ako v neskôr začatom konaní sp. zn. 75S/17/2021. Z uvedeného je teda kasačný súd taktiež toho názoru, že v danej právnej veci súdny prieskum sp. zn. 77S/1/2021 je širší ako súdny prieskum sp. zn. 75S/17/2021, a teda ho subsumuje.

33. Kasačný súd poukazuje na právnu úpravu uvedenú v ustanovení § 13 ods. 1 zákona č. 282/2015 Z. z., z obsahu ktorej vyplýva, že správny orgán v rozhodnutí o vyvlastnení ako vyvlastňovací orgán samostatnými výrokmi rozhodne o vyvlastnení práv k pozemku (§13 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z. z.) a samostatnými výrokmi o náhrade za vyvlastnenie a o spôsobe jej úhrady, vrátane odkázania

vyvlastneného bez prerušenia konania na súd s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie (§13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z.). Aj vo vyvlastňovacom konaní sa uplatňuje zásada dvojínštančnosti konania. Z ustanovenia § 14 ods. 2 zákona č. 282/2015 Z. z. vyplýva prípustnosť odvolania aj proti výroku podľa § 13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z. Podanie takéhoto odvolania nemá odkladný účinok.

34. Takisto je v tejto súvislosti potrebné poukázať na skutočnosť, ako vyplynulo z obsahu súdneho a administratívneho spisu, že sťažovateľka v konaní 77S/1/2021 namietala nesplnenie zákonných podmienok na vyvlastnenie podľa § 2 ods. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 282/2015 Z. z. teda, že vyvlastnenie nebolo uskutočnené za primeranú náhradu, tiež že nebolo preukázané, že cieľ vyvlastnenia nebolo možné dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom, pričom uvedené vždy súvisí s výrokom o náhrade za vyvlastnenie.

35. Je teda nesporné, že sťažovateľka sa obidvoma žalobami podanými tak proti prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy ako i proti druhostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy domáhala rozhodnutia, ktorým by bola posúdená výška náhrady za vyvlastnenie. Odvolací orgán Ministerstvo dopravy a výstavby SR posudzoval v odvolacom konaní aj odvolacie dôvody čo do výrokov § 13 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z. Sťažovateľka v konaní 75S/17/2021 neuplatnila námietky pokiaľ sa jedná o skutočnosti taxatívne uvedené v ustanovení § 13 ods. 2 písm. a) až g) zákona č. 282/2015 Z. z. ani v administratívnom (odvolacom) konaní. Nesúhlasila len s náhradou za vyvlastnenie.

36. Kasačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym posúdením veci správnym súdom a uzatvára, že napádané uznesenie nevychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

37. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

38. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S.s.p.) a rovnako aj žalovanému a ďalšiemu účastníkovi konania nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 168 S.s.p.

39. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

